

Skrivelse

Birgitta Sevefjord
Mathias Leveborn

(V)

Ta bort miljö- och hälsoskadligt fallskydd i våra lekparker

Med anledning av tjänsteutlåtande angående fallskydd som bland annat beskriver hälsofaror med det gummi som används, anser Vänsterpartiet att detta måste tas bort och ersättas.

I skrivelsen *“Rekommendation för konstgräs, gummigranulat och platsgjutet gummi”* författat av Goodpoint, experter i bland annat kemi och toxikologi, står:

“Kemikalieinspektionen lät år 2008 göra en kartläggning (litteraturgenomgång) av kemiska ämnen i tre olika material, plast, gummi och textil (KEMI PM 5/08). (...) Enligt den studien kan gummi innehålla följande additiv: aktivator, antioxidant, antiozonat, bindemedel, flamskyddsmedel, fyllmedel, färgämne, fördröjningsmedel, förstärkningsmedel, mjukningsmedel och UV-stabilisator.

Alla grupper av additiv, förutom förstärkningsmedel och de fem redovisade pigmenten, innehåller ämnen som ger upphov till oro.

Det är ämnen som är klassade som cancerframkallande, mutagena och/eller reproduktionstoxiska (CMR), hormonstörande och/eller allergiframkallande. Även miljöfarliga ämnen finns bland dessa additiv.”

Detta beskriver alltså vad som kan vara i de fallskydd som används vid våra lekplatser.

Experterna skriver vidare:

“(...) materialen som används (främst gummimaterialen) innehåller hälso- och miljöfarliga ämnen (främst de tillsatta additiven) och att

dessa läcker ut från materialen och når brukarna via inandningsluften och vid hudkontakt samt kommer ut i miljön via regnvattnet som faller på anläggningen. “

Gummit vid våra lekparker är av två typer, nyproducerad (EPDM) och återvunnen gummi (SBR). Nyproducerad gummi, EPDM har högst halter av alifatiska kolväten och zink och metaller, enligt Kemikaliecentrum. SBR, har i sin tur högst halter av PAH och zink. PAH:er är en ämnesgrupp som kan ha flera farliga egenskaper, några misstänks ha cancerogena och/eller mutagena effekter, enligt Kemikalieinspektionen.

SBR innehåller ofta cancerframkallande, mutagena och/eller reproduktionstoxiska (CMR), hormonstörande och/eller allergiframkallande ämnen.

Falloyckorna, som ska minskas med de här fallskydden har tvärtom visat sig öka på platser där staden anlagt det:

“Enligt en lekplatsarkitekt på Trafikkontoret har Stockholms stad fått rapporter om att arm-och benbrott ökat vid fall från klätterställningar och gungor med fallskyddsgummi som underlag. Detta beskrivs också i ett examensarbete vid fakulteten för landskapsplanering, trädgårds- och jordbruksvetenskap vid Sveriges Lantbruksuniversitet (Gabert, K., 2012). Det nämns även på en av leverantörernas hemsida.”

Experternas slutsats är:

“Eftersom det är säkerställt att gummimaterialen kan innehålla farliga ämnen bör Stockholms stad överväga om dessa material ska användas överhuvudtaget, utan istället ersätta dem med mindre farligt material. Detta bör speciellt beaktas om anläggningen är tänkt att användas av barn då de kan vara särskilt receptiva för farliga ämnen. “

Med anledning av att dessa gummimaterial kan vara cancerframkallande, hormonstörande och kan störa reproduktionsförmågan, samt att de bidrar till spridningen av mikroplast och ökar benbrodden vid falloyckor, yrkar Vänsterpartiet på att:

1. förvaltningen snarast återkommer med förslag på hur vi kan ersätta allt fallskydd i gummi likt den ovan redovisad i våra lekparker till ett säkert, miljövänligt och tillgängligt material
2. förvaltningen undersöker hur den av europeiska kemikalieinspektionen rekommenderade skylten för konstgräsplaner kan sättas upp där deras rekommendationer föreskriver det
  - a. Tvätta händerna efter du besökt platsen och innan matintag
  - b. Ta av skor, övrig utrustning och kläder utomhus för att förhindra spridning av gummigranulat till Inomhusmiljön.

c. Rengör sår omedelbart

d. Om person får granulat i munnen så ska de inte svälja det